

Ξένα σώματα ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Ὅτι οὐδὲν πρᾶγμα εὐρισκόμενον ἄπαξ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, δύναται πλεον ἢ ἀποσπασθῆ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀπομακρυνθῆ εἰς τὸ ἄπειρον, εἶνε ἀλήθεια περὶ ἧς οὐδεὶς ποτε ἀμφέβαλε. Ἄν ὅμως σώματα ξένα, ἐκτὸς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου εὐρισκόμενα, δύνανται κατὰ καιροὺς νὰ πέσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦτο εἶνε ἄλλο ζήτημα, ἄξιον τῆς ἡμετέρας ἀσκέψεως. Πράγματι δὲ πλείστοι ἄνθρωποι ἡσχολήθησαν μετὰ σπουδαιότητος περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, εὐρισκόμεν δὲ καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀνακρινόμενοι μερικῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς πραγματικοὶ ὄγκοι πετρῶν καὶ σιδήρου κατέπεσον ἐκ τῶν αἰθέρων ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γῆς. Εἰς τῶν ἀξιόπεριεργότερων ἐκ τῶν λίθων τούτων εἶνε ὁ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἑμισαχάι ἐν Ἀλσατίᾳ εὐρισκόμενος, ἐν ἔτει 1492 καταπεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ φοβερῶν βροντῶν, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπὶ πίνακος πλησίον τοῦ μεταωρίτου εὐρισκομένη ἐπιγραφή, καὶ ὡς θαῦμα δεικνυόμενος εἰς τοὺς ἐπισκέπτας. Ὁ λίθος οὗτος εἶχε βάρος 260 λιτρῶν (Pfund), ὁμοιάζει δὲ πρὸς ὑπερμεγέθη βόμβαν μὲ πολυαριθμούς ἐντομὰς καὶ μικρὰς ὁπὰς.

Ἐπὶ ἐν τέταρτον χιλιετηρίδος εὐρίσκετο ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταπεσὼν λίθος ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἑμισαχάι, ἀπειράριθμοι ἐπισκέπται καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα παρετήρησαν καὶ ἐξήτασαν αὐτὸν ἐπισταμένως, ἀλλὰ περὶ τοῦ πόθεν ἦλθεν ὁ λίθος οὗτος, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ δώσῃ πιθανὴν τινα ἐξήγησιν.

Ἐν ἔτει 1771 ὁ διάσημος φυσιοδίφης Πάλλας, ὅστις τότε ἀκριβῶς περιηγεῖτο τὴν Σιβηρίαν, ἔλαβε τὴν εἰδησιν ὅτι ἐν τινὶ τόπῳ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Γενισσέι κεῖται ὑπερμεγέθης τις ὄγκος σιδήρου, δεκατεσσάρων ἑκατολλίτρων βάρους, ὅστις ἀπὸ ἀρχαίων χρόνων λατρεῖται ὑπὸ τῶν Τατάρων ὡς ἐξ οὐρανοῦ πεσὼν ἱερὸν κειμήλιον. Ὁ Πάλλας μετέβη ἐπὶ τόπου, ἐξήτασε τὸν ὄγκον καὶ περιέγραψεν αὐτόν. Κατὰ τὴν περιγραφὴν ταύτην ὁ μεταωρίτης ἐκεῖνος εἶνε σιδηροῦς ὄγκος κείμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς ἂν εἰ εἶχε ῥιφθῇ ἐκεῖ ἄνωθεν ὑπὸ τεραστίας τινὸς δυνάμεως, ὡς ξένον σῶμα ἐξ ἄλλων κόσμων, ἐρωτῶν τρόπον τινὰ τὸν θαυμάσιον: «μάντευσε, πῶς ἦλθα ἐδῶ;». Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ μαντεύσῃ τις; Ὁ Πάλλας δὲν ἤξευρε νὰ δώσῃ καμμίαν ἐξήγησιν τῆς προελεύσεως τοῦ μεταωρίτου, οἱ δὲ Τάταροι ἐνέμειναν ἐν τῇ πίστει αὐτῶν ὅτι ὁ ὄγκος ἐκεῖνος εἶνε ἱερὸς λίθος, ἐξ οὐρανοῦ καταπεσὼν.

Τῇ 24 ἰουλίου τοῦ ἔτους 1790 ἐφάνη ἐν Γαλλίᾳ παρὰ τῷ Juillac αἰφνὴς ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα πῦρ, μετ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἰσχυρὰ βροντή, ὥστε ἐκτυροσκοπότης τηλεβόλου. Μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς κατέπεσον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λίθοι μεγάλοι, 18, 20 ἔτι δὲ καὶ 50 λιτρῶν βάρους, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ εἰσεχώσθησαν εἰς τὸ ἔδαφος μέχρι βάθους δύο ποδῶν. Ἐκατοντάδες ἀνθρώπων ὑπῆρξαν αὐτόπται μάρτυρες τοῦ θαυμασίου τούτου φαινομένου, τὸ δὲ πῦρ ὤφθη καὶ ἡ βροντὴ ἡκούσθη ἐν ὅλῃ τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, μέχρι τῆς Bayonne, Toulouse καὶ Bordeaux. Ὁ δήμαρχος τοῦ Juillac ἔλαβε πρωτόκολλον τοῦ παραδόξου φαινομένου καὶ ἐπεμψεν αὐτὸ εἰς Παρίσιους, ὡς οἱ ἐκεῖ σοφοὶ ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ συμβάντος. Ἀλλ' οἱ ἐν Παρίσι εὐρισκόμενοι ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ συνῃβῃ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἔλεγε τὸ πρωτόκολλον, διότι ἐκ τοῦ ἀέρος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ πέσωσι λίθοι, ἀλλ' ὅτι πιθανότατα οὐδὲν ἄλλο συνῃβῃ εἰμὴ καταγίγῃ καθ' ἣν κεραυνὸς πεσὼν ἐπὶ λίθους ἐξεσφενδόνθησεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀέρα, οἱ δὲ ἀπλοῖοι χωρικοὶ ὡς καὶ ὁ ἀφελὴς δήμαρχος, μὴ παρατηρήσαντες μετ' ἀκριβείας τὸ γεγονός, ἐξέλαβον καὶ διέδωκαν αὐτὸ ὡς θαυμάσιον φαινόμενον. Τοιαῦτα ἀπεφάνθησαν οἱ ἐν Παρίσι σοφοί, ἐκτοτε δὲ ἐν Γαλλίᾳ οὐδεὶς ἐφρόντισε νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα ἀκριβέστερον, ἔκτοτε μάλιστα κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα ὅλων τῶν πνεύματα ἡσχολοῦντο εἰς ἄλλα σπουδαιότερα πρᾶγματα καὶ μᾶλλον ἐπεΐγοντο. Ἀλλ' ἐν Γερμανίᾳ, ἐν τῇ πόλει Γοττίνῃ, ἔζη τότε ἀνὴρ τις ὀνόματι Chladni, μετρίοφων καὶ λίαν εὐπαιδευτός, ὅστις ἐδεώρηνε τὸ πρᾶγμα βαθυτέρας ἐρεῦνης ἀξίον, ἀφοῦ μάλιστα

καὶ εἰς ἀρχαῖα συγγράμματα εἶχεν εὗρη εἰδήσεις τινὰς περὶ πεφυρακτωμένων σφαιρῶν, ὀφθαλμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους. Ὁ Chladni ἀπεφάσισε νὰ ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ πρὸς τοῦτο ἔμεινεν ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας διερευνῶν τὴν μεγάλην βιβλιοθήκην τοῦ πανεπιστημίου τῆς Γοττίνῃς, καὶ συλλέγων καθ' ἀρχὰς πάσας τὰς περὶ ὁμοίων φαινομένων διασφαδίσας εἰδήσεις. Τοιαῦτα εἰδήσεις ὑπῆρχον πράγματι πολλὰ καὶ αἱ πλείστα ἐξ αὐτῶν ἐφαινοντο τόσον ἀξιόπιστοι, ὥστε ὁ Chladni ἔλαβεν ἐπὶ τέλους τὴν πεποίθησιν, ὅτι πράγματι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καταπίπτουσι λίθοι ἐξ οὐρανοῦ. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν τοῦ ἐδημοσίευσεν ἐν ἔτει 1794 καὶ — περιεγέλασθη. Ἰδίᾳ οἱ Γάλλοι ἐδεώρουν τὴν ἐκ τῶν νεφελῶν πτώσιν λίθων ὡς παντελῶς ἀδύνατον, τὸν δὲ Chladni ὡς ἄνθρωπον οὐχὶ εὐφύστερον τοῦ δημάρχου τοῦ Juillac. Ἄλλοι πάλιν ἐδεώρουν τὸ πρᾶγμα ὡς ἀσυνεπεία τοῦ Chladni, ἄλλοι δὲ κατηγοροῦν αὐτὸν ὡς ἄθεον. Ὅλῃγοι μόνον ἀπέδωκαν σπουδαιότητά τινα εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Chladni, μόνον δὲ οἱ Ἀγγλοὶ ἀπεδέχθησαν πληρέστατα τὰς θεωρίας του, ἐπειδὴ μάλιστα τῷ 1795 συνῃβῃ πρᾶγμα ἐν τῷ Yorkshire πτώσιν μεταωριτῶν λίθων ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς περιστάσεις, ὡς ὁ Chladni εἶχε περιγράψῃ. Προσέτι δὲ ὁ Ἀγγλος φυσιοδίφης Howard εὗρεν ὅτι οἱ καταπεσόντες λίθοι ἦσαν κατὰ τὴν σύστασιν τῶν οὐσιωδῶς διάφοροι τῶν γηίνων. Ἐν Γαλλίᾳ τοῦναντίον ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ ἀπιστία περὶ τῆς ἐξ οὐρανοῦ πτώσεως λίθων, καὶ δι' ἐκείνην τὴν ἔτος 1803. Κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο τῇ 26 ἀπριλίου ἔλαβε χώραν παρὰ τῷ τόπῳ L'Aigle ἰσχυρὰ πτώσις μεταωριτῶν, τὴν ὅποιαν δὲν ἠδύναντο πλεον ἢ ἀμφισβητήσωσιν. Ἡ Ἀκαδημία τῶν Παρισίων δὲν ἠδυνήθη ἢ ἀδιαφορήσῃ πρὸς τὸ γεγονός τοῦτο καὶ ἐπεμψεν ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τόπου, ὡς ἐξετάσῃ καὶ διατάξῃ ἐπιστημονικῶς τὰ καθ' ἑκάστα τοῦ φαινομένου. Ἦδη δὲ εὐρέθη ὅτι τὰ πάντα συνῃβησαν ὡς οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου ἐκεῖνου εἶχον διηγηθῇ: εἰς τὸν αἰθριὸν οὐρανὸν εἶχε σχηματισθῇ μικρὸν τι νέφος, ἐκ τοῦ ὁποίου μὲ δυνατὰς βροντὰς πολυαριθμοὶ λίθοι ἐκσφενδονιζόμενοι κατέπιπτον διάπυροι καὶ καπνίζοντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους!

Τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον ζήτημα, ὅπερ ἀνεφύη ἀμέσως, ἦτο: πόθεν ἄρα γε κατάγονται οἱ λίθοι οὗτοι; ποῖα εἶνε ἡ δύναμις, δι' ἧς ἐκσφενδονίζονται μέχρι τῆς γῆς; Αὐτὸ τὸ ζήτημα κατέστη μετ' οὐ πολὺ σπουδαιότερον ἢ αὐτὸ τὸ γεγονός, διότι δὲν ἠδύναντο δι' ἀπλῆς παρατηρήσεως νὰ λυθῇ, ἀκριβῶς δὲ ἡ λύσις αὐτοῦ εἶχε τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπιστήμην. Ὁ Chladni εἶχεν ἰσχυρισθῇ, ὅτι οἱ μεταωρίται ἔρχονται ἐκ τοῦ ἀπείρου χώρου, καὶ ἡ γνῶμη αὕτη καθ' ἀρχὰς πολὺ κατεπόλεμήθη ὑπ' ἄλλων θεωρούντων πολὺ πιθανώτερον ὅτι οἱ μεταωρίται λίθοι κατάγονται ἐκ τῆς σελήνης καὶ ἐκσφενδονίζονται ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἡφαιστειῶν. Ἐν τοῖς εὐρέθῃ βραδυτέρον γνῶρισμά τι, ἐκ τοῦ ὁποίου δύναται τις νὰ κρίνῃ μετ' ἀσφαλείας, ὅτι οἱ μεταωρίται εἶναι μόρια τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος ἢ ἂν ἔρχονται ἐκ μακροτέρων ἀποστάσεων τοῦ ἀπείρου χώρου. Τὸ γνῶρισμα τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτωμένην τροχίαν τῆς κινήσεώς των. Ὅταν ἡ ταχύτης ὑπερβῇ φριζόμενον τι μέγεθος, τότε τὸ οὕτω κινούμενον σῶμα, εἴτε μεταωρίτης εἶνε εἴτε πλανήτης, δὲν δύναται νὰ περιγρῇ κεκλεισμένην τροχίαν (κύκλον ἢ ἑλλειψιν) περὶ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ κινεῖται διηλεκτῶς εἰς τὰς ἀπείρους ἐκτάσεις τοῦ χώρου. Ἐκ πολλῶν δὲ παρατηρήσεων φαίνεται ὅτι οἱ μεταωρίται ἔχουσι τοιαύτην τινὰ ταχύτητα ἔρχονται λοιπὸν ἐκ τοῦ ἀπείρου χώρου, καὶ μόνον τυχαίως σταματῶνται ὑπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καὶ τρόπον τινὰ συλλαμβάνονται οἷον εἰ δέσμοι. Ἐνταῦθα ἀναπαύονται ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτῶν πορείας καὶ μᾶς διδάσκουσιν ὅτι αἱ αὐταὶ οὐραναὶ αἰτίνες εὐρίσκονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γῇ ὑπάρχουσαι καὶ ἐν τῷ ἀπείρῳ χώρῳ. Σίδηρος, νικέλιον, χρῶμιον, ῥαῖον, ὑδρογόνον καὶ πολλὰ ἄλλα στοιχεῖα εὐρέθησαν ἐν τοῖς μεταωρίταις, οἵτινες δικαίως ἀνομάσθησαν «ἄγγελοι ἐκ τῶν οὐρανίων χώρων».